

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На правах рукопису

ПЛУГІНА ЮЛІЯ АНДРІЇВНА

УДК 656.078:37.03

**УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ НА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ЗАСАДАХ**

Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:
Якименко Наталія Василівна
кандидат економічних наук, доцент

Харків-2012

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Розділ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	14
1.1 Розвиток підприємств залізничного транспорту в контексті підвищення конкурентоспроможності транспортної галузі та країни	14
1.2 Сутність розвитку та послідовність управління розвитком підприємств залізничного транспорту	29
1.3 Роль інтелектуального потенціалу та інтелектуального капіталу в забезпеченні розвитку підприємств залізничного транспорту в сучасних умовах функціонування	55
Висновки до розділу 1	87
Розділ 2 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	90
2.1 Удосконалення принципів управління діяльністю підприємств залізничного транспорту на основі врахування інтелектуальної складової розвитку	90
2.2 Концептуальний підхід до управління розвитком підприємств залізничного транспорту на інтелектуальних засадах	112
2.3 Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств залізничного транспорту	129
Висновки до розділу 2	147
Розділ 3 РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ НА ОСНОВІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ	149
3.1 Теоретико-методичні положення розробки та реалізації стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту на основі формування та використання інтелектуального капіталу	149

3.2 Методичний підхід до оцінки ефекту та рівня реалізації стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту на основі формування та використання інтелектуального капіталу	205
Висновки до розділу 3	214
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	216
ДОДАТКИ	218
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	232

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ДНУЗТ ім. В. Лазаряна	– Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. В. Лазаряна
ДТГО	– Державне територіально-галузеве об'єднання
ЗТ	– залізничний транспорт
ІК	– інтелектуальний капітал
ІП	– інтелектуальний потенціал
ІТС	– інтелектуальна транспортна система
ККС	– конкурентоспроможність
КМУ	– Кабінет міністрів України
ЛК	– людський капітал
МУР	– механізм управління розвитком
НДДКР	– науково-дослідна та дослідно-конструкторська робота
ОЕМ	– організаційно-економічний механізм
ОК	– організаційний капітал
ПЗТ	– підприємства залізничного транспорту
РФ	– Російська Федерація
СК	– споживчий капітал
СТГО	– статутне територіально-галузеве об'єднання
ТОВ	– товариство з обмеженою відповідальністю
УкрДАЗТ	– Українська державна академія залізничного транспорту
УР	– управління розвитком
УРІЗ	– управління розвитком на інтелектуальних засадах

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасні завдання прискорення соціально-економічного розвитку держави безпосередньо пов'язані з ефективністю функціонування та конкурентоспроможністю підприємств транспорту. Однак лише часткова реалізованість на державному та галузевому рівнях концепцій і стратегій розвитку залізничного транспорту завадила формуванню ефективної системи управління розвитком підприємств галузі та поглибила проблеми організаційного, техніко-технологічного, соціального, економічного та іншого характеру. У таких умовах зростає значення інтелектуальної складової розвитку підприємств залізничного транспорту (ПЗТ) за рахунок формування та більш повного використання інтелектуального капіталу. Це сприятиме створенню нових технологій виробництва, зростанню частки ринку за рахунок поліпшення якісних характеристик послуг і збільшення їх споживчої цінності; наближенню залізничної галузі до європейських та світових стандартів організації процесу перевезень тощо.

Теоретичним і методичним аспектам формування та розвитку інтелектуального капіталу підприємств присвячені праці Е. Брукінга, О. Бутнік-Сіверського, О. Гапоненка, Л. Едвінсона, С. Ілляшенка, О. Кендюхова, В. Макарова, Т. Стюарта, К. Тейлора, А. Чухна, І. Шовкуна та інших.

Вагомий внесок у розроблення теорії та практики стратегічного управління, управління розвитком суб'єктів господарювання внесли такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як І. Ансофф, М. Афанасьєв, О. Виханський, О. Гапоненко, А. Гриньов, О. Криворучко, Н. Масльоннікова, В. Пастухова, В. Пономаренко, В. Прохорова, О. Пушкар, О. Тридід, Л. Українська, З. Шершньова, В. Шинкаренко та інші.

Поглибленням теоретичних основ, розробленням методичних рекомендацій щодо збільшення ефективності та конкурентоспроможності

підприємств залізничної галузі займаються такі вітчизняні вчені, як Ю. Бараш, Д. Горєлов, О. Дейнека, В. Дикань, Г. Ейтутіс, О. Іванілов, О. Кірдіна, Ю. Пащенко, Л. Позднякова, Н. Чебанова, Н. Якименко та інші.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених інтелектуалізації діяльності підприємств, мало досліджені проблеми удосконалення системи управління розвитком ПЗТ на основі акумуляції їх інтелектуального капіталу. Потребують уточнення теоретичні засади розвитку підприємств транспорту, класифікація його видів. Існує доцільність розкриття організаційно-економічного механізму управління розвитком ПЗТ та принципів управління їх діяльністю на основі врахування інтелектуальної складової розвитку. Не менш важливим є розроблення методичних підходів до комплексної оцінки рівня розвитку ПЗТ в умовах формування інтелектуальної моделі управління підприємствами галузі та модель оцінки ефективності реалізації стратегії їх розвитку.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт Української державної академії залізничного транспорту за темами «Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах міжнародних транспортних коридорів» (номер державної реєстрації РК 0109U001183), «Забезпечення конкурентоспроможності залізничного транспорту в логістичній системі» (35/1-2011Б), відповідає цілям Концепції Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки на 2007-2015 роки, Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів, Стратегії розвитку залізничного транспорту на період до 2020 року.

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є розроблення теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо управління розвитком підприємств залізничного транспорту на основі формування та використання інтелектуального капіталу з урахуванням необхідності підвищення конкурентоспроможності галузі.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- проаналізувати причини та наслідки виникнення кризових ситуацій на ПЗТ;
- удосконалити теоретичні основи процесу розвитку ПЗТ;
- розкрити сутність і види інтелектуального потенціалу та інтелектуального капіталу ПЗТ;
- дослідити існуючу систему управління ПЗТ та внести пропозиції щодо її удосконалення;
- визначити теоретичні аспекти управління розвитком на інтелектуальних засадах як елемента загальної системи управління ПЗТ;
- сформувати організаційно-економічний механізм управління розвитком ПЗТ;
- розробити методичний підхід до оцінки рівня розвитку ПЗТ як етапу формування та реалізації стратегії розвитку на основі формування і використання інтелектуального капіталу;
- розробити матрицю та модель вибору стратегії управління інтелектуальним капіталом ПЗТ;
- вдосконалити методичний підхід до оцінки ефективності реалізації стратегії розвитку ПЗТ на основі формування та використання інтелектуального капіталу.

Об'єкт дослідження – процес управління розвитком підприємств залізничного транспорту.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти управління розвитком підприємств залізничного транспорту на основі формування та використання інтелектуального капіталу.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становлять наукові положення і сучасні здобутки теорії стратегічного, антикризового управління, управління розвитком та інтелектуальним капіталом підприємства. Для досягнення визначеної мети і вирішення поставлених у

роботі завдань застосовувалися такі методи дослідження: *абстрактно-теоретичний, індукції та дедукції, логічного узагальнення* (для узагальнення теоретико-методологічних положень, уточнення ключових понять дисертаційної роботи); *системний підхід* (для встановлення соціально-економічного зв'язку підприємства та зовнішнього середовища через виділення причин і наслідків виникнення кризових ситуацій на ПЗТ та виділення системи оціночних показників визначення рівня розвитку ПЗТ); *метод аналізу та синтезу, логічний* (для обґрунтування концепції управління розвитком ПЗТ, визначення її складових); *економіко-статистичні методи* (для аналізу сучасного стану і тенденцій розвитку країни, галузі та підприємств залізничного транспорту); *економіко-математичні методи* (при обробці статистичних даних, даних експертної оцінки, розрахунку інтегральних показників рівнів розвитку ПЗТ); *методи експертних оцінок*, у т. ч. попарних порівнянь та ранжування, бальний метод (при визначенні коефіцієнтів та значень показників оцінки рівня розвитку організаційних характеристик і загального рівня розвитку ПЗТ); *графоаналітичний метод* (для наочного подання статистичного матеріалу, схематичного зображення теоретичних і практичних положень дисертаційної роботи); *абстрактно-логічний* (для узагальнення, формулювання висновків і рекомендацій).

Інформаційною базою дисертаційної роботи стали законодавчі та нормативно-правові акти з питань функціонування і розвитку підприємств транспортної галузі, галузеві програми, дані Державного комітету статистики України, матеріали Державної адміністрації залізничного транспорту України, СТГО «Південна залізниця», публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, монографічні дослідження фахівців галузі, матеріали науково-практичних конференцій, результати наукових досліджень.

Наукова новизна отриманих результатів. Найбільш важливі результати дослідження, що містять елементи наукової новизни, полягають у такому:

вперше:

- запропоновано концептуальний підхід до управління розвитком підприємств залізничного транспорту на інтелектуальних засадах, який містить обґрунтування суб'єктів, об'єкта, цілей, завдань, принципів, функцій і методів управління та з позиції системного і стратегічного підходів шляхом впровадження комплексу організаційно-економічних заходів дає можливість розкрити загальні теоретико-методологічні аспекти управління розвитком;

удосконалено:

- методичний підхід до оцінки рівня розвитку підприємств залізничного транспорту, який, на відміну від існуючих, окрім сукупності показників економічного, техніко-технологічного, інноваційного, соціального та екологічного характеру, використовує показники розвитку організаційних характеристик підприємств, що дає можливість оцінити рівень відкритості керівництва підприємства до проблем інтелектуального розвитку персоналу;

- матрицю вибору стратегії управління інтелектуальним капіталом підприємств залізничного транспорту, яка, на відміну від існуючих, побудована з урахуванням видів базової та конкурентної стратегій, ґрунтується на запропонованій моделі вибору елемента базової стратегії на основі визначення загального рівня розвитку підприємств. Це дозволило обрати оптимальними стратегіями управління інтелектуальним капіталом підприємств залізничного транспорту стратегії інтелектуального розвитку та навчання, оптимізації інтелектуальної інфраструктури, створення лояльності споживачів;

- методичний підхід до оцінки рівня реалізації стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту на основі застосування динамічного нормативу, який, на відмінну від існуючих, розширений за рахунок показника інтелектуального розвитку, значення якого залежить від суми витрат на підготовку, перепідготовку та професійне навчання персоналу, підвищення його інноваційної активності; розвиток організаційної культури; формування і підвищення ділової репутації та суми нематеріальних активів підприємства;

дістало подальшого розвитку:

- організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств залізничного транспорту, елементами якого є механізми організаційного управління, планування, кадрового розвитку, структурний, економічний та організаційно-технічний, і такий, на відміну від існуючих, ґрунтується на формуванні, ефективному використанні інтелектуального капіталу як головного чинника досягнення успіху діяльності підприємств та забезпечує реалізацію прийнятих програм розвитку на всіх рівнях управління;

- теоретичні основи розвитку підприємств залізничного транспорту за рахунок визначення сутності, систематизації цілей, розширення класифікації та виділення оптимальних видів, що дозволило обґрунтувати ключове значення інтелектуального капіталу підприємств у процесі вирішення технічних, технологічних, соціальних, організаційних та інших проблем підприємств і встановити доцільність формування системи управління їх розвитком на інтелектуальних засадах;

- теоретичне обґрунтування напрямків удосконалення організаційної структури управління підприємствами залізничного транспорту шляхом обґрунтування необхідності включення до її складу відділів професійного розвитку персоналу та управління знаннями, що дозволить комплексно розробляти і реалізовувати заходи щодо формування та раціонального використання інтелектуального капіталу підприємств;

- визначення поняття «кризова ситуація на підприємствах залізничного транспорту» як переламного моменту у їх функціонуванні, втрата здатності підприємств адаптуватись до темпів і сили впливу екзо- та ендогенних факторів, наслідком яких є негативні результати економічного, фінансового, соціального, організаційного, управлінського характеру, що мають місце на рівні підприємств, транспортної галузі та соціально-економічної системи країни. Це дозволило розкрити причини виникнення кризових ситуацій та аспекти впливу на ефективність функціонування національного виробництва,

транспортної системи і розвиток суспільства;

- принципи управління розвитком підприємств залізничного транспорту України, серед яких комплексність, динамічність, адаптивність, безперервність, інформативність, орієнтація на працівників, споживачів та інноваційний розвиток, застосування яких підвищує ефективність функціонування підприємств і забезпечує стійкі позиції на конкурентному транспортному ринку України.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні організаційно-економічного механізму управління розвитком ПЗТ, що дозволить, за рахунок удосконалення людської, організаційної та споживчої складових їх інтелектуального капіталу, збільшити ефективність і конкурентоспроможність на ринках перевезень.

Окремого практичного значення набули розроблений методичний підхід до оцінки рівня розвитку ПЗТ, який дозволяє оцінити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства з метою встановлення можливостей і шляхів досягнення стратегічних цілей розвитку; матриця вибору стратегії управління інтелектуальним капіталом ПЗТ в розрізі базової та конкурентної стратегій, яка використовується для визначення оптимального виду такої стратегії в сучасних умовах господарювання.

Пропозиції щодо удосконалення управління процесами розвитку підприємств залізничного транспорту за рахунок інтелектуальної складової було впроваджено на СТГО Південна залізниця (акт впровадження № НОК-18/421 від 15 листопада 2011 року). Обґрунтований автором методичний підхід до оцінки рівня розвитку підприємств залізничного транспорту використано в діяльності фінансово-економічної служби СТГО Південна залізниця (акт впровадження № НФ-11/543 від 7 листопада 2011 року). Підхід до вибору та реалізації стратегії управління інтелектуальним капіталом використовується в практичній діяльності ТОВ «Інтертрансгруп» (акт впровадження від 25 жовтня 2011 року).

Теоретичні та методичні розробки, запропоновані в дисертації,

використовуються в навчальному процесі Інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів Української державної академії залізничного транспорту при викладанні дисциплін «Економіка залізничного транспорту», «Забезпечення конкурентоспроможності підприємств», «Стратегічне управління підприємством», «Менеджмент персоналу» (довідка про впровадження від 10 жовтня 2011 року).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаним дослідженням, в якому викладено авторські теоретичні розробки та практичні рекомендації. Опубліковані наукові праці повністю відображають ті положення, висновки і пропозиції, що сформульовані здобувачем. У наукових працях, виконаних у співавторстві, здобувач опрацював особисто: у роботі [142] - досліджено особливості економіки знань та їх вплив на показники якості робочої сили; у роботі [143] - запропоновано визначення кризових ситуацій на ПЗТ, проаналізовано причини та наслідки їх виникнення; у роботі [150] - запропоновано складові методики оцінки загального рівня розвитку ПЗТ; у роботі [218] – досліджено напрямки та заходи підвищення рівня конкурентоспроможності залізничного транспорту.

Апробація результатів дисертації. Основні теоретичні положення й науково-практичні результати дослідження доповідалися й обговорювалися на шести міжнародних та всеукраїнській науково-практичних конференціях, у тому числі:

- III, VI, VII Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи» (м. Коктебель, 2007, 2009, 2010 рр.);

- II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми ефективності інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств» (м. Харків, 25-26 листопада 2010 р.);

- 71 Міжнародній науково-практичній конференції «Проблемы и перспективы развития железнодорожного транспорта» (м. Дніпропетровськ, 14-15 квітня 2011 р.);

- II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми економіки» (м. Київ, 13-14 жовтня 2011 р.);

- Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю молодих вчених та студентів «Розвиток економіки України в умовах глобалізації» (м. Харків, 18 березня 2011 р.).

Публікації. Результати дослідження опубліковано в 17 наукових працях, з яких 10 статей у наукових фахових виданнях. Загальний обсяг публікацій складає 5,3 друк. арк., з них особисто автору належить 5,0 друк. арк.

Обсяг та структура роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 255 сторінок, у т. ч. основний текст займає 200 сторінок. Матеріали дисертації проілюстровано 26 рисунками, 28 таблицями та містять 6 додатків. Список використаних джерел налічує 240 найменувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акофф Р. Планирование будущего корпорации / Р. Акофф. – М. : Прогресс, 1985. – 328 с.
2. Аксенова О.Т. Учебно-методический комплекс по дисциплине "Экспертиза проектов" для студентов очной и заочной сокращенной форм обучения специальности 28.01.01 "Безопасность жизнедеятельности в техносфере" / О.Т. Аксенова. – Благовещенск: Амурский гос. ун-т, 2008. – 64 с.
3. Андреев А.Г. Лояльный потребитель - основа долгосрочного конкурентного преимущества компании / А.Г. Андреев // Маркетинг и маркетинговые исследования. - 2003. - № 2. - С. 16.
4. Ансофф И. Стратегическое управление: Сокр. пер. с англ. / И. Ансофф. - М. : Экономика, 2008.- 820 с.
5. Антикризисное управление : Учеб. пособие / [Е. С. Манаев, В. П. Панагушин, В. Г. Крыжановский и др.]. – М. : ПРИОР, 1998. – 432 с.
6. Афанасьев Н.В. Управление развитием предприятия: монография / Афанасьев Н.В., Рогожин В.Д., Рудыка В.И. – Х. : Издательский дом «ИНЖЕК», 2003. – 184 с.
7. Бараш Ю.С. Управління залізничним транспортом країни: монографія / Ю.С. Бараш. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. ак. В. Лазяряна, 2006. – 264 с.
8. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента / И.А. Бланк. - 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Изд. «Ольга-Никацентр», 2008. – 560 с.
9. Близниченко М.О. Управління інтелектуальним капіталом підприємства [Електронний ресурс] / М.О. Близниченко, С.І. Марченко. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pav/2009_13/13-12.pdf.
10. Божидарнік Т.В. Економічний механізм управління сталим розвитком підприємств в перехідній економіці / Т.В. Божидарнік // Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць. Вип. 1. – К. : ТОВ «Кадри», 2002. – С. 167-174.

11. Боумэн К. Основы стратегического менеджмента: Учеб. пособие / К. Боумэн. - М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 2008. - 645 с.
12. Бочан І.О. Системна трансформація економіки України та шляхи подолання кризових явищ: інституціональний підхід / І.О. Бочан // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2009. - № 29. – С. 23 – 25.
13. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал: ключ к успеху в новом тысячелетии / Э. Брукинг ; пер. с англ. Л.Н. Ковалик. – СПб. : Питер, 2001. – 288 с.
14. Бузько І.Р. Дослідження чинників, що впливають на формування і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства / І.Р. Бузько, Н.Г. Агафонова // Прометей. – 2010. - № 3. – С. 59-63.
15. Булыга Р.П. Использование концепции интеллектуального капитала в методологии оценки бизнеса [Электроний ресурс] / Р.П. Булыга. - Режим доступу: <http://auditfin.com>.
16. Бутнік-Сіверський О. Б. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект / О.Б. Бутнік-Сіверський // Інтелектуальний капітал. – 2002. – № 1. – С. 16-27.
17. Бутурлакiна Т.О. Організаційно-економічний механізм бюджетного регулювання економіки регіону (на матеріалах Закарпатської області) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.02.03 «Організація управління, планування та регулювання економікою» / Т.О.Бутурлакiна - Ужгород, 2006. – 20 с.
18. Бычкова Е.А. Региональный менеджмент: социально-экологический аспект / Е.А. Бычкова // Менеджмент в России и за рубежом. – 2005. - № 4. - С. 128-137.
19. Василенко В.О. Ситуаційний менеджмент: Навч. посібник / В.О. Василенко, В.І. Шостка, О.М. Клеймов – К. : Центр навч. літ-ри, 2005. – 372 с.
20. Виконавча влада і адміністративне право / [Авер'янов В.Б., Андрійко О.Ф., Битяк Ю.П. та ін.]; за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : Видавничий дім «Ін-

Юре», 2002. - 668 с.

21. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник. / О.С. Виханский. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Гардарика, 1998. — 296 с.
22. Водачек Л. Стратегия управления инновациями на предприятии / Водачек Л., Водачкова О. – М. : Экономика, 1989. - 168 с.
23. Володін Д.С. Особливості визначення та оцінки інтелектуального капіталу українських торговельних підприємств / Д.С. Володін // Вісник Хмельницького національного університету. - 2010. - № 6. - Т. 2. – С. 51-55.
24. Гавва В.Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навчальний посібник / В.Н. Гавва, Е.А. Божко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.
25. Галушак В.В. Організаційно-економічний механізм підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських виробничих структур / В.В. Галушак // Економічний простір. – 2009. - № 23/1. – С. 170-176.
26. Гапанович В.А. Основные направления развития интеллектуального железнодорожного транспорта / В.А. Гапанович, И.Н. Розенберг // Железнодорожный транспорт. - 2011. - № 4. – С. 5-11.
27. Гапоненко А. Л. Управление знаниями / А.Л. Гапоненко. – М. : ИПК Госслужбы, 2001. – 52 с.
28. Геєць В. Характер перехідних процесів до економіки знань / В. Геєць // Економіка України. – 2003. - № 4. – С. 4-15.
29. Глухов В.В. Экономика знаний / В.В. Глухов, С.В. Коробко, Т.В. Маринина – СПб. : Питер. – 2003. – 213 с.
30. Горелов Д. О. Методичний підхід до оцінки здатності менеджера керувати управлінським бізнес-процесом на основі врахування складових його трудового потенціалу і компетентності / Д. О. Горелов, Ю. В. Лаврова // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. – 2009. - Вип. 253. – С. 865-876.
31. Грабовецький Б.Є. Методи експертних оцінок: теорія, методологія,

- напрямки використання: монографія / Б.Є. Грабовецький. – Вінниця: ВНТУ, 2010. – 171 с.
32. Гриньов А.В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління / А.В. Гриньов. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 308 с.
33. Грішньова, О.А. Організаційно-економічний механізм управління інтелектуалізацією трудової діяльності [Електронний ресурс] / О.А.Грішньова, А.В.Василик. – Режим доступу: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vpu/Ekon/2008_6/29.pdf.
34. Гуревичов М. Ринок інтелектуальних продуктів України / М. Гуревичов // Економіка України. – 1994. - № 5. - С. 31-35.
35. Давидюк Т.В. Формування, використання та відтворення людського капіталу в бухгалтерському обліку: співвідношення понять «витрати» та «інвестиції» // Т.В. Давидюк, С.Г. Оганджян // Міжнародний збірник наукових праць. Економічні науки, 2009. – Випуск 3 (15). – С. 112-125.
36. Данилишин Б. Відтворення інтелектуального потенціалу у контексті розвитку знаннєвої економіки / Б. Данилишин, В. Куценко // Вісник НАН України. – 2004. – №7. – С. 15-24.
37. Данько М.І. Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах міжнародних транспортних коридорів: монографія / Данько М.І., Дикань В.Л., Якименко Н.В. – Харків: УкрДАЗТ, 2008. – 170 с.
38. Дарнопих Г.Ю. Економічна безпека держави в умовах трансформаційної економіки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.01.01 «Економічна теорія» / Г.Ю. Дарнопих. – Харків, 1999. – 21 с.
39. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища : навч. посібник / В.С. Джигирей. – 5-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 422 с.
40. Діба Л.М. Сутність понять інтелектуальний потенціал та інтелектуальний капітал як економічних категорій [Електронний ресурс] /

Л.М. Дибя // Економічний вісник університету. – 2011. - № 17/1. - Режим доступу: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_1/Dyba.pdf.

41. Дикань В.Л. Обеспечение конкурентоустойчивости предприятия: монография / В.Л. Дикань. – Харьков: Основа, 1995. – 160 с.
42. Дикань В.Л. Комплексна методика визначення рівня економічної безпеки, оцінки ризиків та ймовірності банкрутства підприємства: монографія / В.Л. Дикань, І.Л. Назаренко. - Харків: УкрДАЗТ, 2011. - 142 с.
43. Дикань В.Л. Основы экологии и природопользования: Учеб. пособие / В.Л. Дикань, А.Г. Дейнека, Л.А. Позднякова, И.Д. Михайлов, А.А. Каграманян. – Харьков: ООО «Атлант», 2002. – 416.
44. Докторук Є.В. Інтелектуальний потенціал організації / Є.В. Доктору // Інноваційна економіка. – 2011. - № 1. – С. 53-60.
45. Друкер П. Управление, нацеленное на результаты / П. Друкер. – М. : «Прогресс», 1994. – 413 с.
46. Дунаев О.Н. Стратегия – это искусство, без которого не удержатъ бізнес / О.Н. Дунаев // Логинфо. - 2006. - № 7-8. – С. 15-19.
47. Ейтутіс Г.Д. Реформування залізничного транспорту України – один із шляхів підвищення ефективності його функціонування в сучасних економічних умовах / Г. Ейтутіс, Н. Кудрицька // Економіст. – 2008. - № 5. - С. 39-41.
48. Ейтутіс Г.Д. Механізм управління підприємствами залізничного транспорту України з урахуванням регіональних умов / Г.Д.Ейтутіс // Залізничний транспорт України. – 2006. - № 3. – С. 18-21.
49. Заболоцький Б.Ф. Національна економіка: підручник / Б.Ф. Заболоцький. – Львів: Новий світ-2000, 2009. – 582 с.
50. Забродский В.А. Развитие крупномасштабных экономико-производственных систем / В.А. Забродский, Н.А. Кизим. – Х. : БизнесИнформ, 2000. – 72 с.
51. Закон України «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін ло деяких законодавчих

актів України» від 31.10.2008 р. № 639-VI.

52. Закон «Про транспорт» від 10.11.1994 № 232/94-ВР / Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://www.sistrans.com.ua/laws/transport.php>.
53. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 № 273/96-ВР // Магістраль. – 1995. – № 56. - С. 2-3.
54. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з метою подолання негативних наслідків фінансової кризи» від 23.06.2009 № 1533-VI / Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1533-17>.
55. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 4 лютого 1998 р. із змінами, внесеними згідно із Законом № 2684-III (2684-14) від 13.09.2001 р. / Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=74%2F98-%E2%F0>.
56. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01.2007 № 537-V / Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>.
57. Заргана М.А. Концептуальные аспекты управления перспективным развитием производственно-хозяйственных систем / М.А. Заргана // Економіка і організація управління. - 2008. - № 3. – С. 167-176.
58. Заходи з реалізації Програми реформування(ринкової трансформації) залізничного транспорту на 2009-2010 роки (I етап) (додаток до програми). - Режим доступу: www.ovu.com.ua/articles/4859.
59. Зимовец О. Е. Организационно-экономический механизм управления инновационной деятельностью научно-производственного предприятия : автореф. дис. на соиск. уч. ст. канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «[Економіка](#) и управление народным хозяйством (по отраслям и сферам деятельности: 2. управление инновациями)» / О.Е. Зимовец. - Москва, 2010. – 22 с.
60. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия в условиях формирования рыночной экономики: монография / Ю.Б. Иванов. – Х. :

РИО ХГЭУ, 1997. – 246 с.

61. Игнатов В.Г. Экологичный менеджмент / Игнатов В.Г., Кокин А.В. – Ростов на Дону: Книжное издательство, 1997. – 127 с.
62. Инновационные процессы / Труды семинара. – М. : ВНИИСИ, 1982. – 176 с.
63. Иноземцев В. За пределами экономического общества: Научное издание / В. Иноземцев. – М. : «Academia» – «Наука», 1998. – 640 с.
64. Интеллектуальный капитал – стратегический потенциал организации: Учебн. пособ. / [Беспалов П.В., Гапоненко А.Л., Корниенко В.И. и др.] ; под. ред. А.Л. Гапоненко, Т.М. Орловой. – М. : Издательский Дом «Социальные отношения», 2003. – 184 с.
65. Іванілов О. С. Людський капітал у розвитку економіки та залізничного транспорту України / Іванілов О. С., Компанієць В. В., Іванкова І. В. // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2006. - № 15-16. – С. 149-151.
66. Ілляшенко С. Сутність, структура і методичні основи оцінки інтелектуального капіталу підприємства / С. Ілляшенко // Економіка України. - 2008. - № 11. – С. 16-25.
67. Каленюк І.С. Інтелектуалізація суспільного розвитку в міжнародному контексті / І.С. Каленюк // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія «Економіка».- 2005. – Вип.1. – С. 96-104.
68. Карлофф Б. Деловая стратегия : пер. с англ. / Б.Карлофф. – М. : Экономика, 2008. - 613 с.
69. Кендюхов О.В. Інтелектуальний капітал підприємства: методологія формування механізму управління: монографія / О.В. Кендюхов. - НАН України. Інститут економіки промисловості; ДонУЕП. – Донецьк: ДонУЕП, 2006. – 307 с.
70. Кисіль С.В. Інтелектуальний капітал як невід’ємна складова інтелектуальних послуг / С.В. Кисіль // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - № 34. – С. 396-399.

71. Кірдіна О.Г. Аспекти впливу залізничного транспорту на економіку країни / О.Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 221-226.
72. Кірдіна О.Г. Концепція управління інвестиційно-інноваційним потенціалом залізничного транспорту України / О. Г. Кірдіна // Залізничний транспорт України. – 2010. - №. 2. – С. 13-17.
73. Клейнер Г.Б. Становление общества знаний в России: социально-экономические аспекты / Г.Б. Клейнер // Общественные науки и современность. - 2005. - №3. – С. 56-69.
74. Князева Е.А. Почтовая связь Украины: стратегия и механизм инновационного развития: монография / Е.А. Князева. – Одесса: ВМВ, 2008. – 336 с.
75. Козырев А.Н. Оценка стоимости нематериальных активов и интеллектуальной собственности / Козырев А.Н., Макаров В.Н. – М. : РИЦ ГШ ВС РФ, 2003. – 368 с.
76. Кокошин А. Экономика, основанная на знаниях / А. Кокошин // Деловые люди. - 2000. - № 116. – С. 39.
77. Кондратюк В. М. Формування державної холдінгової компанії як засіб створення ефективної моделі управління залізничним транспортом України / В.М. Кондратюк // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2009. - № 25. - С. 71-74.
78. Конкурентоспособность в системе мирового хозяйства: пространственный анализ / Под ред. Н.С. Мироненко. – М. : Пресс-Соло, 2002. – 472 с.
79. Кононенко И.В. Компьютеризация управления развитием производственно-экономических систем / И.В. Кононенко. – Х. : НТУ «ХПИ», 2006. – 240 с.
80. Концепція економічної безпеки України / Ін-т екон. прогнозування; кер. проекту В. М. Геєць.— К. : Логос, 1999.— 56 с.
81. Коротков Э.М. Концепция менеджмента / Э.М. Коротков. – М. : Дека, 1997. – 304 с.

82. Костюк М.Д. Ми не можемо дозволити собі зупинити залізницю [Електронний ресурс] / М.Д. Костюк // Дзеркало тижня. - 2009. - № 45(773) – Режим доступу: <http://www.dt.ua/2000/2675/67776/>.
83. Котковський В.Р. Державне регулювання економічної безпеки в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. управління : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / В.Р. Котковський. – Запоріжжя, 2007. – 22 с.
84. Котлер Ф. Основы маркетинга: пер. с англ. / Ф. Котлер. - М. : "Ростинтэр", 1996. - 704 с.
85. Коюда В.О. Система показників для оцінки інтелектуального потенціалу підприємства / В.О. Коюда, В.В. Волков // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2011. - № 33. – С. 186-190.
86. Кравецький В.В. Стратегія формування і розвитку інтелектуального капіталу шляхом збалансованих інвестицій / В.В. Кравецький // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. - 2010. – Випуск 2 (8). – С. 15-22.
87. Кравчук Л.М. Виклики глобалізму та інтелект нації / Л.М. Кравчук // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія «Економіка» [За ред. проф. Мальвина Ю.М., проф. Ніколенка Ю.В.]. – К. : Видавничо-поліграфічний центр, 2005. – Вип.1. – 236 с. – С. 14-26.
88. Криворучко О.М. Сучасне розуміння стратегій управління персоналом підприємства / О.М. Криворучко, Т.О. Водолажська // Економіка транспортного комплексу. – 2009. – № 13. – С. 129-137.
89. Кузьмін В.М. Структурні аспекти формування інтелектуального потенціалу територіальної громади / В.М. Кузьмін // Економічний простір. – 2011. - № 48/1. – С. 73-81.
90. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посібник / О.Є.Кузьмін, О.Г.Мельник. - Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2003. – 352 с.
91. Куриленко Т.П. Теоретичні аспекти визначення ділової активності

[Электронный ресурс] / Т.П. Куриленко. - Режим доступа:
http://www.nbuuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_6/6.pdf.

92. Курницкий А.Б. Государственное стимулирование инновационных программ и проектов [Электронный ресурс] / А.Б.Курницкий. - Режим доступа: <http://innov.etu.ru>.
93. Кучин Б.Л. Управление развитием экономических систем: технический прогресс, устойчивость / Кучин Б.Л., Якушева Е.В. – М. : Экономика, 1990. – 157 с.
94. Лебедєв С.С. Науково-теоретичні засади формування категорії «інтелектуальний капітал» / С.С. Лебедєв // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. - № 3. – Т. 2. – С. 112-115.
95. Леонтьев Б.Б. Цена интеллекта. Интеллектуальный капитал в российском бизнесе / Б.Б. Леонтьев. – М. : Издательский центр «Акционер», 2002. – 206 с.
96. Лігоненко Л.О. Концептуальні засади оцінки потенціалу виживання торговельного підприємства / Л.О. Лігоненко // Менеджер, 1999. – Вид. ДонГАУ. - № 5 (7). – С. 48-52.
97. Лукичёва Л.И. Управление интеллектуальным капиталом: учеб. пособие / Л.И. Лукичева. – 2-е изд., стер. – М. : Омега-Л, 2008. – 552 с.
98. Ляско В. И. Стратегическое планирование развития предприятия: учебное пособие для вузов / В.И. Ляско. —М. : Издательство Экзамен, 2005. — 288 с.
99. Макаров А.М. Методология стратегического управления интеллектуальным капиталом хозяйственной организации : автореф. дис. на соискание уч. степени доктора экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика, организация и управление народным хозяйством» / А.М. Макаров. - Ижевск, 2005. – 44 с.
100. Макаров В.Л. Экономика знаний: уроки для России / В.Л. Макаров // Наука и жизнь. – 2003. - №5. – С. 26-30.
101. Малиновський В.Я. Державне управління: навчальний посібник / В.Я.

- Малиновський. - Луцьк: Ред.-вид. відд. "Вежа" Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. - 558 с.
102. Марчук Є. Стратегічна орієнтація суспільства – рух на випередження / Є. Марчук // Стратегічна панорама. – 1999. – № 4. – С. 15-18.
103. Масленникова Н.П. Управление развитием организации / Н.П. Масленникова. – М. : Центр экономики и маркетинга, 2002. – 304 с.
104. Махлуп Ф. Производство и распространение знаний в США / Ф. Махлуп. – М. : «Прогресс», 1966. – 632 с.
105. Махомет Ю.В. Напрями нарощення інтелектуального капіталу підприємства [Електронний ресурс] / Ю.В. Махомет. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_36/Zmist/21PDF.pdf.
106. Махомет Ю.В. Сутнісна характеристика і структура інтелектуального капіталу підприємства / Ю.В. Махомет // Економічний простір: Збірник наукових праць. – Дніпропетровськ: ПДАБА. – 2009. - № 25. – С. 221-229.
107. Мельник К.М. Вплив кризових явищ на управління підприємством [Електронний ресурс] / К.М. Мельник. - Національний технічний університет України «КПІ». - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evkpi/2009/72.pdf.
108. Мильнер Б.З. Понятие, разновидности и источники знаний / Б.З. Мильнер // Проблемы теории и практики управления. – 2008. - №2. – С. 106 – 119.
109. Михайлова О.Г. Теоретичні аспекти формування та оцінки інтелектуального потенціалу підприємства [Електронний ресурс] / О.Г. Михайлова. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2010_27/Mixailov.pdf
110. Михайлова О.Г. Концептуальні положення управління потенціалом інтелектуального капіталу авіабудівних підприємств [Електронний ресурс] / О.Г. Михайлова. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_30/Mixail.pdf.
111. Мишин В.М. Исследование систем управления: Учебник для вузов / В.М.

Мишин. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 527 с.

112. Морозов О. Система управління інтелектуальним капіталом підприємства як механізм захисту прав інтелектуальної власності (ч. 1) / О. Морозов // Інтелектуальна власність. – 2008. - №1. – С. 43-52.
113. Морозова М. Потребительские свойства и конкурентные преимущества товара / М. Морозова // Бизнес. – 2000. - №9. – С. 32-33.
114. Мотишина М.С. Исследование систем управления : учебное пособие / М.С. Мотишина. - СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2006. – 224 с.
115. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія : у 3 т. / С.В. Мочерний, Б.Д. Гаврилишин. - К. : Академія; Тернопіль: Акад. нар. хоз-ва, 2000-2002. - Т. 3 : П (поручництво) - Я (японський центр продуктивності). - 2002. - 951 с.
116. На пути к обществу, основанному на знаниях: Доклад о развитии человеческого потенциала в Российской Федерации в 2004 г. // Общество и экономика. - 2004. - №11-12. – С. 72-89.
117. Назаренко І.Л. Взаємозв'язок концепції ВВМ та інтелектуального капіталу залізничного транспорту / І.Л. Назаренко // Вісник хмельницького національного університету. - 2010. - № 4. – Т. 2. – С. 75-79.
118. Назаренко І.Л. Методика оцінки інтелектуального капіталу лінійних підприємств залізничного транспорту / І.Л. Назаренко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - № 34. – С. 307-315.
119. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України N 23 «Методичні рекомендації щодо організації матеріального стимулювання праці працівників підприємств і організацій» від 29.01.2003. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0023203-03>.
120. Наукоемкий сектор экономики России: состояние и особенности развития / [Багриновский К.А., Бендиков М.А., Фролов И.Э., Хрусталеv Е.Ю.]. – М. : ЦЭМИ РАН, 2001. – 120 с.
121. Національна еліта та інтелектуальний потенціал України: матер. Міжнар. наук. конф., 18-20 квітня 1996 р. / НАН України. Ін-т регіональних досліджень та ін. / відп. Ред.. С.Й. Вовкаич. – Львів, 1996. – 312 с.

122. Новак У.П. Організаційно-економічний механізм реалізації екологічного аудиту в Україні [Електронний ресурс] / У.П.Новак. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_1/134.pdf.
123. Нововведения в процессе производства / Г.Л.Таукач, А.П. Галина, Н.А.Лифинцев и др. - К. : Техника, 1990. - 238 с.
124. Оберемчук В.Ф. Стратегія підприємства / В.Ф. Оберемчук. – К. : МАУП, 2000. – 128 с.
125. Орлова В.М. Сучасний стан залізничного транспорту України та аналіз проблем, що ускладнюють його функціонування в європейському просторі / В.М. Орлова // Вісник економіки транспорту і промисловості . - 2011. - № 35. – С. 92-100.
126. Особливості та шляхи детінізації економіки України. Матеріали засідання «Круглого столу» / під ред. З.С.Варналія. - 2007. – 187 с.
127. Офіційний сайт Донецької залізниці [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.railway.dn.ua>.
128. Офіційний сайт Львівської залізниці [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://railway.lviv.ua>.
129. Офіційний сайт Одеської залізниці [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.railroad.od.ua>.
130. Офіційний сайт Південно-Західної залізниці [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.swrailway.gov.ua>.
131. Офіційний сайт Південної залізниці [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.pz.gov.ua>.
132. Офіційний сайт Придніпровської залізниці [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.dp.uz.gov.ua>.
133. П'ятницька Г.Т. Розвиток інтелектуального капіталу в процесі реалізації національної інноваційної стратегії / Г.Т. П'ятницька // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія «Економіка» / За ред. проф. Мальвина Ю.М., проф. Ніколенка Ю.В. – К. : Видавничо-поліграфічний центр, 2005. – Вип. 1. – 236 с.

134. Пастернак-Таранушенко Г. А. Економічна безпека держави. Підручник для осіб, що навчаються за фахом “Службовець державного управління” / Г.А. Пастернак-Таранушенко ; під ред. Б. Кравченка.— К. : ІДУС при Кабміні України, 1994.— 140 с.
135. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність: монографія / В.В. Пастухова. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 302 с.
136. Пащенко Ю.Є. Розвиток та розміщення транспортно-дорожнього комплексу України в умовах інтеграційних процесів: автореф. дис. на здобуття ступ. д-ра екон. наук : 08.10.01 «розміщення продуктивних сил та регіональна економіка» / Ю.Є. Пащенко. - К., 2006. — 31 с.
137. Перлаки И. Нововведения в организации / И. Перлаки. – М. : Экономика, 1981. – 144 с.
138. Пилипенко И.В. Конкурентоспособность стран и регионов в мировом хозяйстве: теория, опыт малых стран Западной и Северной Европы / И.В. Пилипенко. – Смоленск: Ойкумена, 2005. – 496 с.
139. Піскова Ж.В. Вдосконалення організаційно-економічного механізму зниження ресурсоемності продукції металургійних підприємств : автореф. дис. на здобуття ступ. канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / Ж.В. Піскова. - Д., 2008. — 19 с.
140. Плетникова І.Л. Підходи до визначення сутності й величини інтелектуального капіталу залізничного транспорту / І.Л. Плетникова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. - № 29. – С. 272-277.
141. Плугіна Ю.А. Привабливість використання аутсорсингу на залізничному транспорті України / Ю.А. Плугіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2008. – Вип. 23. – С. 39-41.
142. Плугина Ю.А. Обоснование критериев оценки качества рабочей силы в условиях экономики знаний / Е.В. Шраменко, Ю.А. Плугина // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2009. – № 28. – С. 259-261.
143. Плугіна Ю.А. Причини та наслідки виникнення кризових ситуацій на

підприємствах залізничного транспорту / В.Л. Дикань, Н.В. Якименко, Ю.А. Плугіна // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2009. – № 255. - Т. VI – С. 1579-1590.

144. Плугіна Ю.А. Передумови формування системи інтелектуально-орієнтованого управління розвитком на підприємствах залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 32. – С. 223-230.
145. Плуцина Ю.А. Роль управління розвитком підприємств залізничного транспорту / Ю.А. Плуцина // Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., Коктебель, 4-10 червня 2010 р. — Харків: УкрДАЗТ, 2010.– С. 271.
146. Плуцина Ю.А. Управление развитием как оптимальная модель управления предприятием / Ю.А. Плуцина // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 30. – С. 89-93.
147. Плугіна Ю.А. Визначення сутності механізму інтелектуально-орієнтованого управління розвитком підприємств залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., Коктебель, 30 травня - 4 червня 2011 р. — Харків: УкрДАЗТ, 2010. – С. 125.
148. Плугіна Ю.А. Засади вибору стратегії інтелектуально-орієнтованого розвитку підприємств залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Сучасні проблеми економіки: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 13-14 жовтня 2011 р. – К.: НАУ, 2011. – С.78-79.
149. Плугіна Ю.А. Інтелектуальний розвиток: сутність поняття / Ю.А. Плугіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - № 36. – С. 193-197.
150. Плугіна Ю.А. Методика оцінки загального рівня розвитку підприємств залізничного транспорту / Н.В. Якименко, Ю.А. Плугіна // Вісник

економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 35. – С. 194-201.

151. Плугіна Ю.А. Механізм управління розвитком підприємств залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Проблемы и перспективы развития железнодорожного транспорта: материалы 71 Междунар. науч.-практ. конф., Днепропетровск, 14-15 апреля 2011 г. – Д.: ДИИТ, 2011. – 474 с. – С. 328-329.
152. Плугіна Ю.А. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 33. – С. 211-220.
153. Плугіна Ю.А. Проблеми управління залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Сучасні проблеми ефективності інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 25-26 листопада 2010 р. — Харків: УкрДАЗТ, 2011. — С. 82-83.
154. Плугіна Ю.А. Реалізація та оцінка стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту [Електронний ресурс] / Ю.А. Плугіна // Ефективна економіка: електронне наукове видання. – 2011. - № 11. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=804>.
155. Плугіна Ю.А. Сутність та алгоритм процесу управління розвитком підприємств залізничного транспорту / Ю.А. Плугіна // Розвиток економіки України в умовах глобалізації: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю молодих вчених та студентів, Харків, 18 березня 2011 р. – Харків: ХНЕУ, 2011. - С. 153 - 155.
156. Плугіна Ю.А. Формування системи інтелектуально-орієнтованого управління розвитком підприємств залізничного транспорту: концептуальний підхід / Ю.А. Плугіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 34. – С. 318-322.
157. Погорєлов Ю.С. Розвиток підприємства: поняття та види / Ю.С. Погорєлов

// Культура народів Причорномор'я. – 2006. – № 88. – С. 75-81.

158. Поделинская И.А. Стратегическое планирование: учебное пособие / Поделинская И.А., Бянкин М.В. – Улан-Удэ: Изд-во ВСГТУ, 2005. - 55 с.
159. Пономаренко В.С. Стратегічне управління розвитком підприємства: навч. посібник / Пономаренко В.С., Пушкар О.І., Тридід О.М. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2002. – 640 с.
160. Попов С.А. Стратегическое управление / С.А. Попов. – М. : Вильямс, 2000. – 495 с.
161. Послання Президента України В.Ф.Януковича до Українського народу // Режим доступу: <http://news.ligazakon.ua/news/2010/6/3/25364.htm>.
162. Постанова КМУ від 29 лютого 1996 р. № 262 Про затвердження Положення про державну адміністрацію залізничного транспорту України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=262-96-%EF>.
163. Потенціал України та його реалізація / Спільний звіт Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України та Національного банку України «Розбудова спроможності до аналізу соціально-економічних результатів і потенціалу в Україні». – К.: МЦПД, 2009. – 110 с.
164. Проект закону України «Про заходи з подолання наслідків фінансово-економічної кризи у сфері соціального захисту, оплати праці та зайнятості населення» від 16.04.2009 № 3344. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=33639.
165. Проект Закону України «Про особливості реформування залізничного транспорту загального користування». – Режим доступу: http://www.mintrans.gov.ua/ru/alias_50/2184.html.
166. Прохорова В.В. Економічний розвиток підприємств: теоретико-методологічний аспект / В. В. Прохорова. – Х. : УкрДАЗТ, 2010. – 523 с.
167. Прохорова. В.В. Управління розвитком економічних систем: теорія,

механізми регулювання та управління / О. В. Ареф'єва, В. В. Прохорова.
– Х. : УкрДАЗТ, 2010. – 301 с.

168. Прошак В. Концепція інтелектуального капіталу у сучасній економічній теорії /В. Прошак // Вісник Львівського ун-ту. – Сер.: Економічна. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка. – 2003. – Вип. 32. – С. 598.
169. Путятин Ю.О. Финансовые механизмы стратегического управления развитием предприятия: монография / Ю.О. Путятин, О.И. Пушкарь, О.М. Тридед. – Х. : Основа, 1999. – 488 с.
170. Пушкарь А.И. Антикризисное управление: модели, стратегии, механизмы / Пушкарь А.И., Тридед А.Н., Колос А.Л. – Х. : ООО «Модель Вселенной», 2001. – 485 с.
171. Пушкарь А.И. Управление развитием промышленных предприятий региона / А.И. Пушкарь, Л.В. Потрашкова // Вісник ХДЕУ. – 2001. - Вип. 2 (18). – С. 36-42.
172. Пшенична О.М. Управління соціальним розвитком колективу підприємства (на прикладі залізничного транспорту): дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / О.М. Пшенична. – Х., 2008. – 224 с.
173. Раевнева Е.В. Кризисный и лизисный аспекты развития социально-экономических систем / Е.В. Раевнева // Вестник Национального технического университета «ХПИ». - 2004. - № 27. – С. 7-14.
174. Ракитов А.И. Общество, основанное на знаниях / А.И. Ракитов // Вестник Российской академии наук. – 2004. – Т. 74. - №7. – С.598-605.
175. Река Г.В. Інтелектуальний капітал та інтелектуальний потенціал: критерії розмежування / Г.В. Река // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. - № 19.1. – С. 228-232.
176. Родионова В.Н. Эффект и критерии эффективности организации производства [Електронний ресурс] / В.Н. Родионова // Организатор производства. - 2004. - № 1. – Режим доступу: <http://www.maop.vorstu.ru/rodionova.html>.
177. Рудаков О.М. Підвищення конкурентоспроможності підприємств-

виробників продукції для залізничної галузі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. – Харків, 2008. – 23 с.

178. Русин-Гриник Р.Р. Сутність та структура організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємства / Р.Р. Русин-Гриник // Науковий вісник ГЛТУ України. – 2010. – № 20.5. – С. 240-247.
179. Русс Й. Интеллектуальный капитал: практика управления / Й. Русс, С. Пайк, Л. Фернстем. – СПб. : Высшая школа менеджмента, 2007. – 268 с.
180. Сай В.М. Планетарные структуры управления на железнодорожном транспорте. Научная монография / В.М. Сай. – М.: ВИНТИ РАН, 2003. – 336 с.
181. Салихов Б.В. Генетическая онтология структуры управления интеллектуальным капиталом предприятия [Электронный ресурс] / Б.В. Салихов, Б.А. Нейматова // Управление персоналом. - 2008. – № 19. - Режим доступа: <http://www.top-personal.ru/issue.html?1760>.
182. Сіренко О.І. Підходи до оцінки інтелектуального потенціалу як складника інноваційного розвитку / О.І. Сирено // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. – 2007. - № 606. – С. 312-317.
183. Сидоренко О.І. Організаційно-економічний механізм управління якістю туристичних послуг [Електронний ресурс] / О.І.Сидоренко. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vliet/2009_4/3/4_Sydorenko_Kyiv.pdf.
184. Сич Є.М. Закони економіки транспорту: монографія / Сич Є.М., Кислий В.М. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. – 160 с.
185. Скударь Г.М. Управление конкурентоспособностью крупного акционерного общества: проблемы и решения / Г.М. Скударь. - К. : Наукова думка, 1999. - 496 с.
186. Скшипек Е. Управління знаннями та інтелектуальним капіталом у практичній діяльності / Е. Скшипек // Світ фінансів. – 2007. - №10. – С.

186-194.

187. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України / С.І. Соколенко. – К. : Логос, 1999. – 586 с.
188. Солоха Д.В. Концепция устойчивого регионального развития – основные подходы к ее формированию / Д.В. Солоха // Вісник технологічного університету Поділля. – 2002. - № 5. – С. 191-196.
189. Статут СТГО «Південна залізниця»
190. Стефанішин О.В. Людський потенціал ринкової економіки України / О.В. Стефанішин // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2006. - № 16.1. – С. 276-284.
191. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / [Авт.-упоряд.: Г.О.Андрощук, І.Б.Жиляєв, Б.Г.Чижевський, М.М.Шевченко]. – К. : Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.
192. Стюарт Т.А. Интеллектуальный капитал. Новый источник богатства организации / Т.А. Стюарт ; пер. с англ. В. Ноздриной. – М. : Поколение. – 2007. – 368 с.
193. Тамбовцев В.Л. Пятый рынок: экономические проблемы производства информации / В.Л.Тамбовцев. - М. : Изд-во МГУ, 1993. - 127 с.
194. Тейлор К. Интеллектуальный капитал / К. Тейлор // Computerworld. - 2001. - № 13. – С. 13.
195. Терешина Н.П. Экономические аспекты обеспечения безопасности железнодорожных перевозок / Н.П. Терешина, Ю.И. Соколов // Евразия вести. - 2009. - № 12. - Режим доступа: <http://www.eav.ru/publ1.php?publid=2009-12a19><http://www.eav.ru/publ1.php?publid=2009-12a19>).
196. Терещенко Є.Ю. Выбор показателей управления перспективным развитием производственно-хозяйственных систем / Є.Ю. Терещенко, М.А. Заргана // Економіка і організація управління. – 2009. - № 5. – С. 13-33.
197. Терзиев А.В. Устойчивое развитие предприятия в нестабильной экономической среде / А.В. Терзиев // Труды Одесского политехнического

университета. - 2002. – Вып. 2 (18). – С. 284-287.

198. Тертична Л.І. Особливості інвестицій в інтелектуальний капітал підприємства [Електронний ресурс] / Л.І. Тертична, В.М. Василенко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2010. – Режим доступу: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Traeiv/2010_1/23.pdf.
199. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент: учебное пособие / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд. - М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 2008. - 715 с.
200. Тридед А.Н. Концепция построения организационно-экономического механизма формирования стратегии развития предприятия / А.Н. Тридед // Коммунальное хозяйство городов. Научно-технический сборник, 2001. - № 28 . – С. 3-9.
201. Українська Л. О. Методичні основи формування системи управління розвитком персоналу підприємства / Л. О. Українська // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2009. - № 28. – С.198-202.
202. Управління розвитком суб'єктів господарювання: монографія / [О.Л. Яременко, О.М. Панкратова, В.Г. Яременко та ін.] ; за заг. ред. О.Л. Яременка, Г.В. Строкович. – Х. : Вид-во НУА, 2008. – 500 с.
203. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса: экономика, маркетинг, менеджмент / Р.А. Фатхутдинов. – М. : Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2002. – 892 с.
204. Фатхутдинов Р.А. Разработка управленческого решения / Р.А. Фатхутдинов. – М. : ЗАО «Бизнес-Школа», Интел-Синтез, 1997. – 352 с.
205. Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент: ученик / Р.А. Фатхутдинов. - 7-е изд., испр. и доп. - М. : Дело, 2005. - 448 с.
206. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. – Вид. 2-ге, без змін. – К.:КНЕУ, 2006. – 316 с.
207. Федулова Л.І. Концептуальні засади економіки знань / Л.І. Федулова // Економічна теорія. – 2008. - № 2. – С. 37-59.

208. Философский энциклопедический словарь / [ред.-сост. Е.Ф. Губский и др.]. - М. : ИНФРА-М, 1997. - 575 с.
209. Фурсов О.І. Формування організаційно-економічного механізму управління основними засобами в умовах реструктуризації підприємств [Електронний ресурс] / О.І. Фурсов. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr/ep/2010_1/files/EC110_43.pdf.
210. Хвищун И.П. Интеллектуальный капитал в предпринимательской деятельности [Електронний ресурс] / И.П. Хвищун, Я.Д. Крупка. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_oif/2008_5_1/zbirnuk_O_FN_5_%D0%A7_1_323.pdf.
211. Худавердієва В.А. Економічний механізм підвищення ефективності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / В.А. Худавердієва. - Х., 2006. — 21 с.
212. Цевелев В.В. Основы менеджмента [Електронний ресурс] / В.В.Цевелев. - Режим доступу: <http://kmt.stu.ru/cevelevw/v%203.htm>.
213. Чебанова Н. В. Комплексний підхід до системи стратегічного управління активами підприємств залізничного комплексу / Н. В. Чебанова. – Х. : УкрДАЗТ, 2009. – 305 с.
214. Череватенко О.М. Економічний механізм трансформації відносин власності на залізничному транспорті в умовах реформування галузі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / О.М. Череватенко. – Х., 2008. — 20 с.
215. Чухно А. Интеллектуальный капитал: сущность, формы и закономерности развития / А. Чухно // Экономика Украины. – 2002. - № 11. – С. 48-55; № 12. – С. 61-67.
216. Шваб О.В. Проблеми формування, використання та оцінки інтелектуального капіталу підприємства [Електронний ресурс] / О.В. Шваб. -
- Режим доступу:

http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/en_em/2008_5_2/Zbirnik_EM_08_2_326.pdf.

217. Шварева (Плугина) Ю.А. Конкурентоспособность предприятий и пути ее повышения в условиях трансформационной экономики / Ю.А. Шварева // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2007. – № 17. – С. 59-62.
218. Шварьова (Плугіна) Ю.А. Конкурентоспроможність залізничного транспорту України в умовах міжнародної інтеграції / М.І. Данько, Ю.А. Плугіна (Шварьова) // Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., Коктебель, 4-10 червня 2007 р. — Харків: УкрДАЗТ, 2007. - С. 67-68.
219. Шершньова З.Е. Стратегічне управління / З.Е. Шершньова, С.В. Оборська. – К. : КНЕУ, 1999. – 384 с.
220. Шинкаренко В.Г. Оцінка рівня реалізації стратегії розвитку автотранспортного підприємства / В.Г. Шинкаренко, О.П. Левченко. - Економіка транспортного комплексу, 2009. - № 13. – С. 121-128.
221. Шинкаренко В.Г. Система управління інноваційною діяльністю в АТП / В.Г. Шинкаренко // Економіка транспортного комплексу. – 2010. - Вип. 16. – С. 7-19.
222. Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення : монографія / В. Т. Шлемко, І. Ф. Бінько. — К. : НІСД, 1997. — 144 с.
223. Шовкун І.А. Інтелектуальний ресурс економічного розвитку / І.А. Шовкун // Економічна теорія. – 2007. - №2. – С. 14-33.
224. Эдвинсон Л. Корпоративная долгота. Навигация в экономике, основанной на знаниях / Л. Эдвинсон. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 234 с.
225. Экономическая стратегия фирмы: учеб. пособие / [под ред. А.П. Градова]. – СПб. : Спец. лит., 1995. – 284 с.
226. Юрченко Ю.Н. Экономия транспортных затрат – резерв повышения

- ефективності економіки / Ю.Н. Юрченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2007. - № 18.- С. 159-161.
227. Якименко Н.В. Інструменти забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного залізничного транспорту / Н.В. Якименко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. - №29. – С. 239-243.
228. Ярмош В.В. Удосконалення системи управління інтелектуальною власністю [Електронний ресурс] / В.В. Ярмош. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/eprom/2010_49/st_49_14.pdf.
229. Яцківський Л.Ю. Загальний курс транспорту: навчальний посібник / Л.Ю. Яцківський, Д.В. Зеркалов. - К. : Арістей, 2007. - 458 с.
230. Яцура В.В. Основи менеджменту: навч. посібник / В.В. Яцура, Б.І. Мисик. –Львів: Літопис, 2000. - 157 с.
231. Albert S., Bradley K. The Impact of Intellectual Capital / S. Albert, K. Bradley //Open University Business School pricing Paper. 1996. - № 15. – P. 15 – 20.
232. Becker G.S. Investment in Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis / G.S. Becker // Journal of Political Economy. Supplement. – 1962.
233. Brooking A. Intellectual capital: core assets for the third millennium enterprise / A. Brooking // International Thomson Business Press. London. 1996.
234. Edvinsson L., Malone M.S. Intellectual Capital. Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower. / L. Edvinsson, M.S. Malone // N.Y. Harper Business. 1997. - P. 225.
235. Mathur V.K. Human Capital-Based Strategy for Regional Economic Development / V.K. Mathur // Economic Development Quarterly. Vol. 13. No. 3. August 1999. - P. 203-216.
236. Scott B., Lodge G. US Creation and Growth: Facts, Obstacles and Best Practices / B. Scott, G. Lodge // Paris. OECD. 1997. P. 50.
237. Stewart T.A. Intellectual Capital. The New Wealth of Organizations / T.A. Stewart // N.Y. – L., Doubleday. Currency. 1997. - P. 67.
238. The Global Competitiveness Report / World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org>.

239. The World Competitiveness Year Book, IMD [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.imd.ch>
240. Thurow L. Investment in Human Capital / L. Thurow // Belmont. 1970. - P. 104.